

Beleggingsrendementsmonitor

Europese aandelenmarkten

- De Europese aandelenmarkten bereikten recordhoogtes aan het begin van de maand, voordat de rendementen op Europese aandelen weer daalden.
- De plotselinge prijsdaling op de Europese aandelenmarkten ging gepaard met een stijging van de waarde van de euro. Ondanks deze daling noteren de AEX en DJ Eurostoxx nog steeds een beleggingsrendement van ruim 10% over het afgelopen jaar.
- De daling van de FTSE 100 deze maand heeft het rendement dat is behaald in de maand oktober volledig tenietgedaan, grotendeels het gevolg van de sterkere pond ten opzichte van de dollar. De FTSE 100 presteert daarmee slechter dan de overige aandelenmarkten.

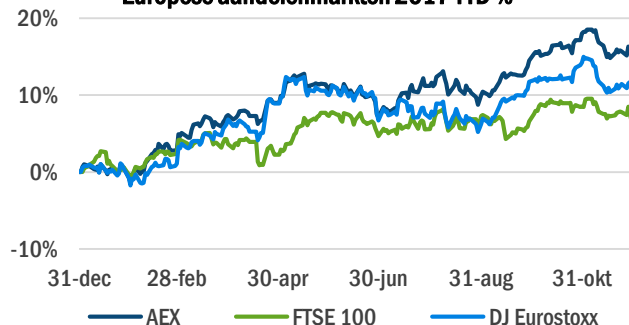
Wereldwijde aandelenmarkten

- De voornaamste wereldwijde aandelenmarkten hebben in de maand november positieve resultaten behaald.
- De S&P 500 index steeg met meer dan 3%. Deze stijging is met name het gevolg van de voorgestelde Amerikaanse belastinghervormingen, die waarschijnlijk worden aangenomen.

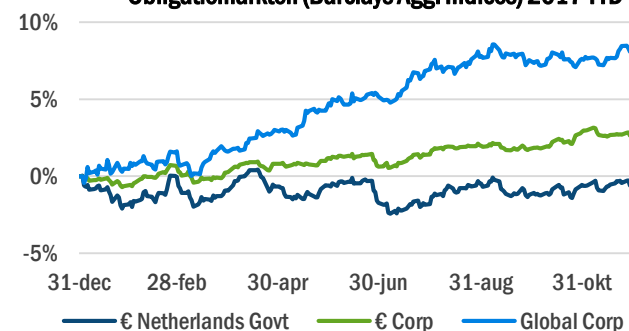
Obligatie- en valutamarkten

- De waarde van bedrijfs- en staatsobligaties zijn in november marginaal veranderd. Het rendement behaald op Nederlandse staatsobligaties is nog steeds negatief over het afgelopen jaar.
- De euro is deze maand in waarde gestegen ten opzichte van de voornaamste valuta's. De koersen van de overige valuta daalden namelijk.

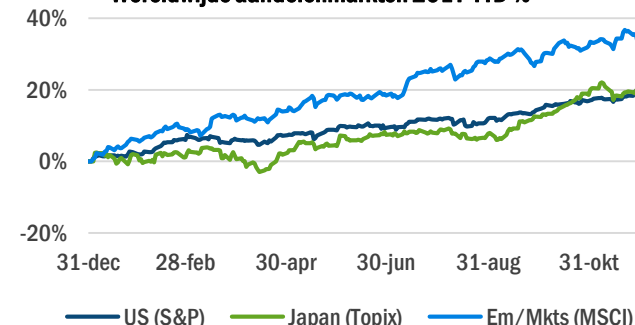
Europese aandelenmarkten 2017 YTD %

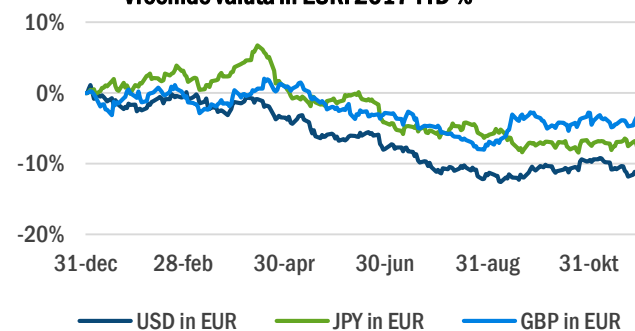
Obligatiemarkten (Barclays Agg. Indices) 2017 YTD %

Wereldwijde aandelenmarkten 2017 YTD %

Vreemde valuta in EUR: 2017 YTD %

Beleggingsrendementen per 30 november 2017

	AEX	FTSE 100	DJ Eurostoxx	US (S&P)	Japan (Topix)	Em/Mkts (MSCI)	€ Neth. Govt	€ Corp	Global Corp	USD in EUR	JPY in EUR	GBP in EUR
1-Maands	-2.1%	-1.8%	-2.8%	3.1%	1.5%	0.2%	0.1%	-0.2%	0.6%	-2.2%	-1.2%	-0.4%
QTD	0.9%	0.0%	-0.6%	5.5%	7.0%	3.7%	0.8%	0.9%	0.6%	-0.7%	-0.8%	0.2%
YTD	15.6%	6.6%	11.1%	20.5%	20.3%	32.5%	-0.5%	2.7%	8.2%	-11.6%	-8.2%	-3.2%
1-Jaars	22.1%	12.3%	19.9%	22.9%	24.5%	32.8%	-0.1%	3.4%	8.7%	-11.0%	-9.5%	-3.8%

Verplichtingenmonitor

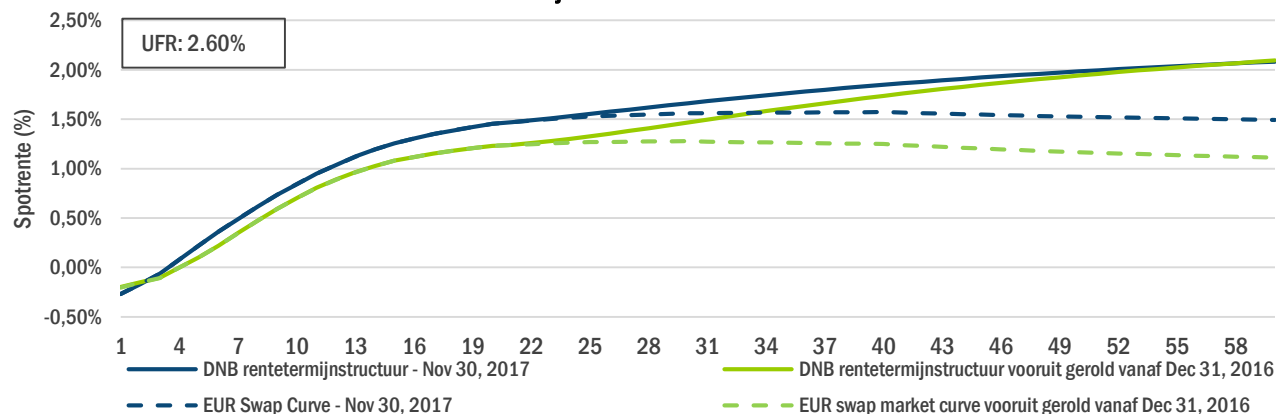
DNB-rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen

- De rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen is met circa 5 basispunten gestegen voor korte looptijden, maar marginaal gedaald voor middellange tot lange looptijden in de maand november.
- De UFR is in november gelijk gebleven op een niveau van 2,6%.
- De dekkingsgraden van pensioenfondsen zullen naar verwachting dalen, gezien de daling van de rentetermijnstructuur voor lange looptijden tezamen met de negatieve resultaten die zijn behaald op de Europese aandelenmarkten.

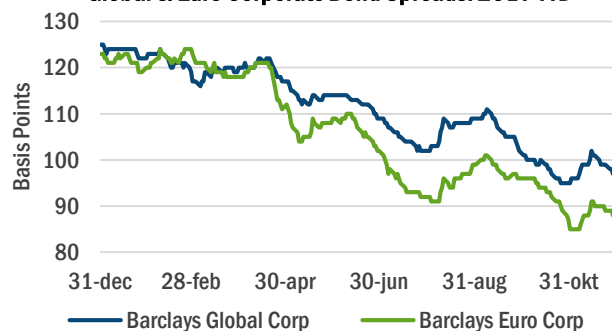
Spreads van obligaties

- Zowel de spreads op wereldwijde als Europese bedrijfsobligaties zijn in oktober marginaal toegenomen, maar nog steeds lager dan aan het begin van het kwartaal.
- De stijging van zowel de marktrente voor korte looptijden als de spreads op bedrijfsobligaties resulteerden in een negatief resultaat op Europese bedrijfsobligaties in de maand november.
- De spread in de HY-obligatiemarkt noteerde een stijging van circa 10 basispunten, terwijl de spread in de EM-obligatiemarkt met circa 3 basispunten is gedaald.

DNB rentetermijnstructuur en marktrente ultimo november 2017

Global & Euro Corporate Bond Spreads: 2017 YTD

HY & EM Corporate Bond Spreads: 2017 YTD

Verandering van de marktrente (bps)

Verandering van de creditspreads (bps)

	1J	5J	10J	20J	30J	40J	UFR	Global Corp	Euro Corp	HY	EM
Sinds Q3 2017	-1	-2	-8	-10	-9	-9	-10	-5	-8	-3	-11
Sinds Q2 2017	-3	-5	-7	-5	-4	-5	-10	-12	-14	-26	-33
Sinds Q1 2017	-5	6	6	11	9	4	-20	-23	-30	-47	-32
Sinds Q4 2016	-5	15	17	24	21	12	-30	-28	-35	-79	-66

Volatiliteits- en hedgingsmonitor

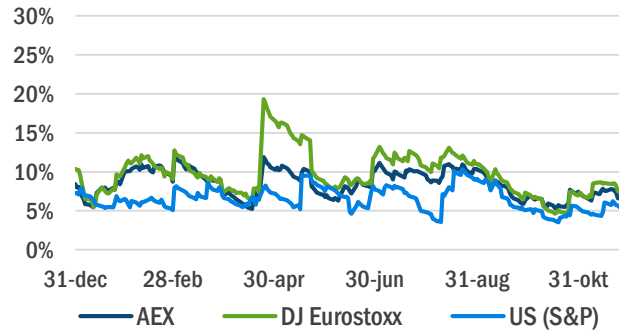
- De gerealiseerde volatiliteiten van de voornaamste aandelenmarkten zijn in november marginaal toegenomen. De prijzen van aandelen fluctueerden meer dan in de maand oktober.
- De geïmpliceerde volatiliteiten namen toe aan het begin van de maand toen de meeste aandelen op verlies stonden, maar vielen in de loop van de maand weer terug naar een historisch gezien laag niveau.
- De risicopremies op de volatiliteit lieten hetzelfde verloop zien als de geïmpliceerde volatiliteiten.

Inflatiemonitor

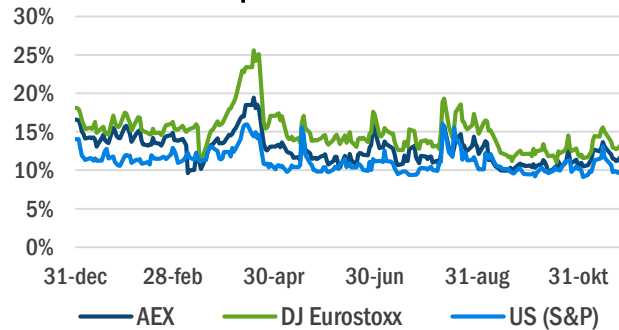
- De Europese prijsinflatie is in november met circa 10 basispunten gestegen naar een niveau van 1,5%.
- De Nederlandse prijsinflatie is in de maand oktober met circa 10 basispunten gedaald naar een niveau van 1,3%.
- Er is deze maand geen update over de looninflatie.

Neem gerust contact op met Milliman Pensioenen voor meer informatie over de totstandkoming van deze resultaten.

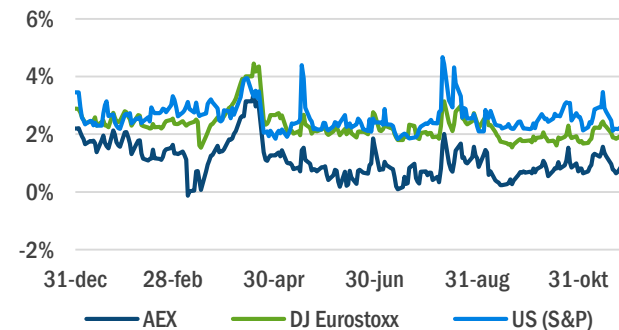
Geobserveerde volatiliteit van aandelen (EWMA)

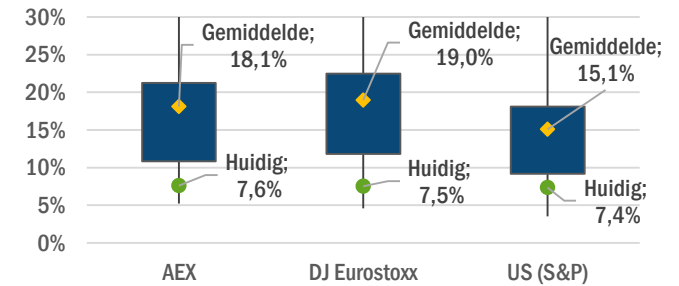
Geïmpliceerde volatiliteit

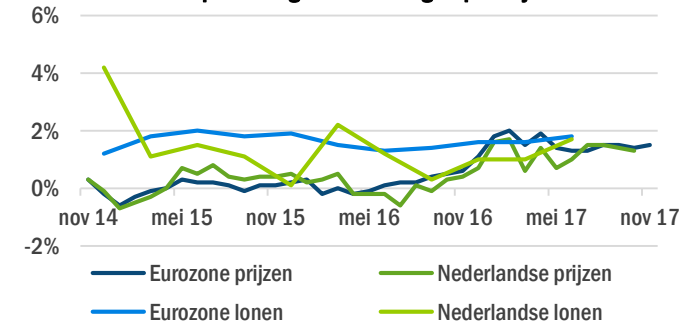
Risicopremie op volatiliteit

Verdeling volatiliteit over de afgelopen 25 jaar

Inflatiepercentages over de afgelopen 3 jaar

Inflatie sinds de start van de Eurozone (1999)

